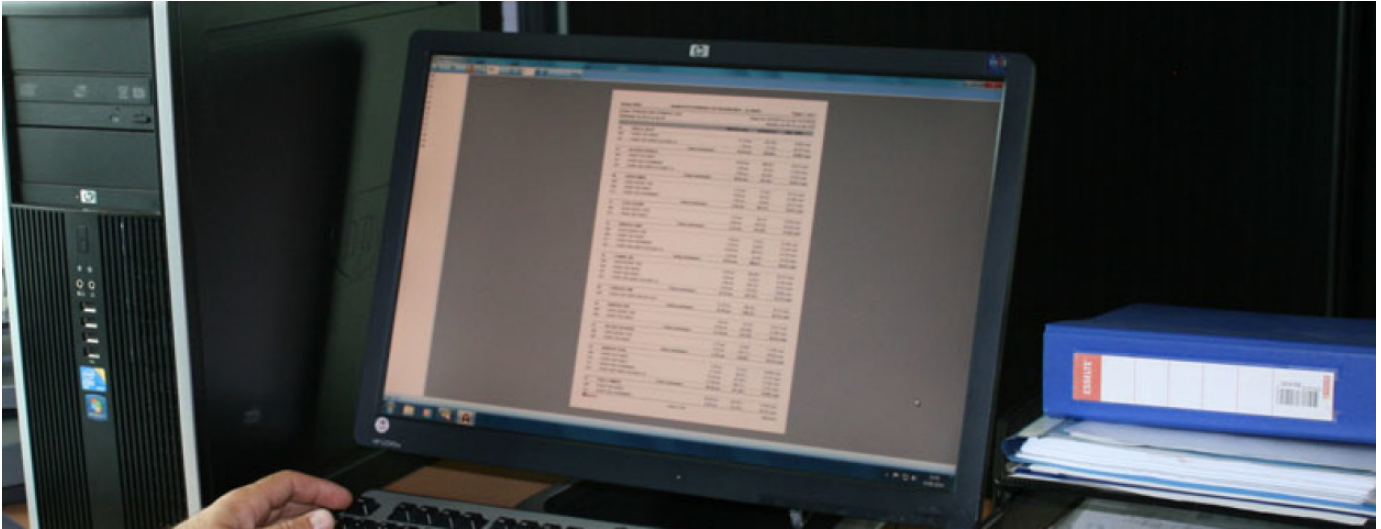

Onduidelijk hoe handig de doorsnee boer digitaal is

15 JUNI 2017

Via een schriftelijke vraag aan minister Joke Schauvliege informeerde Vlaams parlements lid Jos De Meyer naar het (professioneel) computergebruik van landbouwers. De overheid communiceert steeds meer via e-mail en met steeds minder papier. Geen probleem voor jonge landbouwers, weet De Meyer, maar voor de oudere generatie is dat misschien minder vanzelfsprekend. Of en vooral hoeveel boeren effectief moeilijkheden ervaren, is niet te achterhalen omdat de overheid weinig of geen zicht heeft op het computergebruik van landbouwers. De perceelaangifte moet elke boer digitaal doen, maar dat zegt niets omdat deze taak vaak toevertrouwd wordt aan gespecialiseerde adviesbureaus.

Lees meer over: [landbouw algemeen](#)

Zowel met burgers als met het bedrijfsleven communiceert de overheid steeds meer digitaal en steeds minder per brief. Zo ook met landbouwers, want de beoogde administratieve vereenvoudiging van een aantal verplichtingen kwam meestal neer op een digitalisering. Vandaag gebeuren de perceelaangifte, Mestbankaangifte, steunaanvraag bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, de wateraangifte bij de Vlaamse Milieumaatschappij, ... allemaal digitaal. Soms kan het nog op papier, zoals bij de Mestbankaangifte, maar in veel gevallen is er geen ander alternatief dan achter de pc kruipen.

Uit een vraag aan de minister blijkt dat CD&V-parlements lid Jos De Meyer zich daar toch een beetje zorgen over maakt. "De evolutie naar steeds meer gebruikmaken van de computer is erg snel gegaan. Jonge bedrijfsleiders in de landbouw hebben daar gewoonlijk geen problemen mee, maar voor de wat oudere is dat misschien minder vanzelfsprekend", zegt hij. Daarom informeert hij bij minister Joke Schauvliege naar het computergebruik van landbouwers, en de manier waarop de overheid landbouwers bereikt die niet over een pc of internet beschikken.

Het antwoord van de minister verradt dat het computergebruik van landbouwers een blinde vlek is voor de overheid. Daar zijn (intern) geen gegevens over bekend, tenzij een heel recent **verkennend onderzoek** van het Vlaams Ruraal Netwerk en het Departement Landbouw en Visserij. Dat focuste echter op het sociale mediagebruik, wat enkel weggelegd lijkt voor boeren die spelenderwijs omgaan met een pc en smartphone. Bovendien gebeurde de enquête online zodat leken op digitaal vlak niet bereikt werden. Toch vermeldenswaardig uit dat onderzoek in het licht van de bezorgdheid van Jos De Meyer is dat 55 procent van de respondenten zich in de leeftijdsgroep van 50+ bevond. Dit is representatief voor de leeftijdsverdeling in de sector, maar gezien het onderwerp toch opvallend.

Het laatste **onderzoek naar het computergebruik van landbouwers** dateert al van 2010, en werd uitgevoerd door de vzw Boeren op een Kruispunt. De FOD Economie had kort voordien blootgelegd dat slechts 47 procent van de Vlaamse boeren en tuinders een computer gebruikt voor zijn bedrijfsvoering. Toen aan landbouwers die thuis geen computer hebben, gevraagd werd waarom niet was het antwoord vaak dat ze er niet mee kunnen werken. Dat werd op ongeloof binnen de sector onthaald omdat de digitalisering van de dienstverlening door de overheid toen al volop bezig was. In de wetenschap dat landbouwers voor het voldoen aan administratieve verplichtingen (perceelaangifte, Mestbankaangifte, enz.) sterk kunnen terugvallen op gespecialiseerde adviesbureaus kan je uit het digitaal verkeer an sich niet afleiden dat een boer daarin bedreven is.

Zeven jaar geleden deed Boeren op een Kruispunt een aantal beleidsaanbevelingen naar aanleiding van de eigen studie. Zo vroeg de hulporganisatie aan de overheid om computerlessen te geven aan landbouwers en een portaalpagina te starten van waaruit landbouwers kunnen surfen naar alle instanties die relevant voor hen zijn. Ook wou de vzw dat bij alle beleidsbeslissingen rekening wordt gehouden met boeren en tuinders die moeite hebben met hun bedrijfsadministratie en ze liefst op papier afhandelen.

Anno 2017 verklaart minister Joke Schauvliege dat ze zich ervan bewust is dat niet alle landbouwers van e-mail gebruikmaken. "Deze bedrijven kunnen beroep doen op de provinciale buitendiensten van het Departement Landbouw en Visserij waar ze terecht kunnen met hun concrete vragen en bijvoorbeeld geholpen worden bij het invullen van hun formulieren." De minister heeft er vertrouwen in dat deze groep boeren geen overheidscommunicatie misloopt omdat alle persberichten van de landbouwadministratie behalve op de website ook verschijnen in de landbouwpers. "Digitale communicatie gebeurt via e-mail omdat dit ervaren wordt als het digitale communicatiemiddel met de laagste instapdrempel. Voor landbouwers zonder gekend e-mailadres blijft een papieren kanaal bestaan."

In de praktijk is het zonder computer amper nog mogelijk om zelfstandig ondernemer te zijn. De administratie is complex en een computer kan het iets eenvoudiger maken, op voorwaarde natuurlijk dat je met een pc overweg kan. Niet alleen de overheid, ook andere organisaties en toeleveranciers van landbouwers stoppen met briefwisseling en communiceren en factureren enkel nog digitaal. Boeren op een Kruispunt trekt zich nog steeds het lot aan van de groep boeren die zijn plan probeert te trekken zonder computer. Vaak is er wel een computer aanwezig in deze gezinnen maar is die niet meer bruikbaar omdat de virusbeveiliging verwaarloosd werd, wat de hulporganisatie aan het denken zette.

Per toeval ontdekte de vzw dat er computersystemen zijn die stabiel en veiliger zijn dan het obligate Windows. Op eigen afgeschreven pc's werd Linux geïnstalleerd als alternatief, en alle voor een landbouwer nuttige overheidstoepassingen (e-loket, taks-on-web, enz.) functioneren met dit besturingssysteem. Boeren op een Kruispunt stelde een handvol computers ter beschikking van kwetsbare boerengezinnen, een gebaar dat bij een heleboel organisaties en bedrijven sympathie wekt. De hulporganisatie vroeg en kreeg hun oude computers, maakt schoon schip met de software en installeert Linux. Voor landbouwers die computervrees hebben opgedaan door een virusaanval kan dit een oplossing zijn want het laat hen toe om op een veilige manier online de bedrijfsadministratie te doen.

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • [0473 59 41 39](tel:0473594139)
M • info@vilt.be

Volg ons op:

[screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/)

[screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws](https://twitter.com/vilt_nieuws)

[screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/)